

Joan Guitart, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya passa a l'ofensiva

Per què he pactat amb Semprún

Joan Guitart va signar un acord de col.laboració amb Jorge Semprún pel qual el Ministeri de Cultura s'obliga a una inversió de 12.000 milions de pessetes a Catalunya en els propers tres anys.

"Sóc el conseller de Cultura d'un govern nacionalista".

JORDI MORERA

Senyor Guitart, sap que alguns nacionalistes no estan d'acord amb el fet que vostè i Semprún hagin pactat?

—Jo sóc un polític nacionalista, és a dir, faig política, no sóc un gerent d'una societat de productes culturals. Sóc el conseller de Cultura d'un govern nacionalista, he estat al govern des del començament i tota la meva actuació ha tingut present aquest component de servei al país i des d'una òptica nacionalista.

—*En quins principis fonamentals s'ha inspirat el pacte?*

—Dos principis fonamentals. El primer és el de vetllar perquè les competències exclusives de Cultura de la Generalitat es respectessin. I el segon, procurar que tota la Cultura que es produïa a Catalunya fos orientada per la Generalitat, amb els més grans criteris d'aprofitament i de racionalitat.

—*¿Com s'orienten i quins són els criteris que presideixen aquesta orientació amb el Ministeri de Cultura?*

—Ho he dit moltes vegades, jo defenso el que han defensat els successius governs de la Generalitat, i que estava en

el nostre programa electoral a les eleccions de l'estat espanyol, i és que entenem que la coherència competencial exigiria la desaparició del Ministeri de Cultura i la seva substitució, perquè l'estat té competències, per una Secretaria d'Estat.

—*Voler la desaparició i a la vegada pactar és una paradoxa aparent?*

—Una vegada nosaltres no guanyem les eleccions, ni es necessiten els nostres vots per a la constitució d'un govern que permeti l'aplicació dels principis polítics que inspirem nosaltres, l'estat s'orienta

administrativament de la manera que enten més convenient. A partir d'aquest moment el Ministeri de Cultura existeix amb un pressupost molt important i creient. Per tant, es tracta de veure com respectant les nostres competències s'orienten les relacions amb un Ministeri que existeix i que a més té diners.

—*Aquesta és una situació que ratlla l'ambigüitat.*

—L'ambigüitat prové del text constitucional i estatutari. Hi ha un element de perturbació, mentre un text reconeix que la Generalitat té competència exclusiva, un article constitucional diu que l'estat considerarà el servei de la Cultura com un deure i una obligació fonamental. La Constitució dona entrada a l'estat en aspectes culturals.

—*¿Què cal fer llavors?*

—Jo des del començament m'adreço al ministre de Cultura i li dic que hem de resoldre quatre coses. En primer lloc, l'estat mai ha invertit en infraestructures culturals a Catalunya, mai, ni abans ni ara, i fa un any nosaltres ho denunciàrem amb un treball i que demostra clarament i davant de l'escàndol de tothom que l'estat no havia invertit aquí en Cultura.

Aleshores, primer punt, l'estat ha d'invertir en infraestructures culturals sense que això representi una intervenció de l'estat que disminueixi les competències de la Generalitat. Signem un conveni per la construcció de l'Auditori en el qual l'estat paga el 50 per cent i l'altre 50 per cent la Generalitat i l'Ajuntament, un 25 per cent cadascú, sense que en la gestió hi participi l'estat, sinó un consorci Generalitat-Ajuntament. I igual passa en altres situacions d'aquest tipus.

Per tant, quan algú ens diu que creu que nosaltres ens hem venut per 12.000 milions de pessetes o pel que sigui, no és veritat. L'estat aporta, no participa en els òrgans de govern. No hi ha hagut des d'aquest punt de vista cessió de competències de la Generalitat. Hi ha diners de l'estat per construir infraestructures absolutament necessàries.

Nosaltres hem reclamat des del primer moment que ens transferissin els diners, vam denunciar com això no s'havia fet fins ara. Tothom trobava que s'haguessin pogut invertir més diners a Catalunya.

—*Un altre tema és el de les subvencions.*

—Des del primer moment el Ministeri de Cultura va donar subvencions, a persones, a entitats, i la Generalitat no se n'assabentava oficialment, només pel

que podia deduir. No és que no existissin les subvencions del Ministeri podran arribar, no, és que ja venien. Vaig demanar que es fes un estudi sobre les subvencions en què es demostra el nivell de diners que donaven, que ens semblava en alguns aspectes insuficient i en altres més compensats. ¿Què hem aconseguit en el tema de les subvencions? En el cas

"Mentre l'estat s'administri amb recursos que ens corresponen a nosaltres, ens han de ser donats d'acord amb els nostres criteris de política cultural. Tot el que hem fet ha estat anar cap aquí".

de subvencions que fan referència a xarxes estructurals, el criteri de la Generalitat és decisiu, en el sentit que si creu que no s'adapten a les normes generals, la subvenció no es produeix. El que no podem fer és manar al Ministeri que doni subvencions determinades, però en canvi sí que les subvencions es donin segons una coherència o no es donin quan no tinguin aquesta coherència.

—*I amb les subvencions que corresponen a activitats culturals?*

—En aquestes, el nostre criteri és que la política la fa la Generalitat, i que el Ministeri si disposa de diners ha de donar subvencions de forma complementària a les que la Generalitat dona, quan són in-

"A la fotografia s'hi surt molt més quan hi ha un enfrontament. Quan dius, ara no hi ha enfrontament, ara hi ha acord, sembla que la cosa queda molt menys fotogràfica".

suficients els diners que dona la Generalitat. Per aproximar-nos al màxim en aquesta situació s'estableix aquesta fórmula de coordinació en la qual nosaltres participem en la coordinació de les subvencions que dona el Ministeri, no les que donem nosaltres. També és clar en els acords que la facultat de donar-les o no donar-les la tindrà el Ministeri de

Cultura. Això no és un pas enrera respecte al que hi havia. És un pas endavant.

—*¿Com s'explica que l'hagin acusat d'adoptar mesures polítiques poc nacionalistes quan vostè les està exposant com a beneficioses?*

—Estem en un Departament en què les persones que hi som som nacionalistes, tenim una idea clara del que és el país i del que hem de fer. M'ha sorprès una acusació en un sentit contrari. No sé què és l'ortodòxia nacionalista, ni si me'n poden acusar. No nego el nacionalisme dels altres, però en aquest cas vull també que es respecti la nostra manera d'entendre la realitat, sobretot quan crec que, objectivament, és absolutament coherent el que hem fet. I que havíem anunciat que ho faríem, i ens semblava que aquests quatre o cinc punts són els que havíem de negociar amb el Ministeri i els que havíem d'acordar, en benefici del país. Perquè a més no és que quan ens tapem les orelles per no sentir el soroll del Ministeri no passa res. El que passa és que no s'inverteix a Catalunya. La gent que vol subvencions les va a sol·licitar a Madrid i el Ministeri les dona. No és que en quedar-nos nosaltres quietos impedíssim les actuacions, sinó que transcorrien. No és que per desitjar una altra ordenació de l'estat, es produís, és que no s'ha produït. Em sembla que al mateix temps que s'ha de ser coherent políticament, s'ha de ser responsable des del punt de vista de la racionalitat de la situació.

—*De l'exclusivitat que l'Estatut dona a Cultura, ¿què en queda?*

—Nosaltres hem de poder administrar tot el que fa referència a Catalunya amb exclusivitat. Però la projecció internacional, ¿és competència exclusiva de qui? ¿de l'estat o de la Generalitat? Nosaltres pensem que la projecció internacional la podem tenir, però l'estat també la realitza, i el que hem de vetllar és perquè quan la realitzi deixi clar que la cultura catalana és una cultura diferenciada. Però la projecció internacional de l'estat espanyol l'ha feta l'estat i ningú no li nega que pugui fer-ho. Tampoc ningú no ens ha de poder negar que nosaltres puguem projectar la cultura catalana en la mesura que pensem que hem de fer-ho. ¿L'estat no pot donar subvencions a Catalunya? ¿A ningú? ¿La competència exclusiva nega a l'estat aquesta contribució? Aquesta és la pregunta. ¿Ho nega també a altres entitats privades, bancs, entitats financeres, quan donen diners

per mecenatge? ¿Això vol dir que afectaria a la competència exclusiva de la Generalitat? Jo estic disposat a discutir-ho això, però jo li dic que des de la realitat aquestes subvencions s'havien donat sempre. I arribaven a Catalunya d'una manera no encardinada amb la política de la Generalitat i a més es distribuïen sense coneixement de la Generalitat. Per tant, això és el que hem tractat de fer. No hem tractat de fer un pas enrera sinó un pas endavant en aquest sentit. És difícil impedir a l'estat que doni diners a gent que ho solliciti.

Però mentre l'estat s'administri amb recursos determinats, que ens corresponen a nosaltres, ens han de ser donats d'acord amb els nostres criteris de política cultural. Tot el que hem fet ha sigut anar cap aquí.

—*Vol dir que els partits que defensen la supressió del MC no tenen prou força per intervenir en la política de govern de l'estat...*

—Clar. Nosaltres no hem guanyat les eleccions. Ens vam presentar a la campanya electoral dient que havia de desaparèixer el Ministeri de Cultura. Si els vots del Grup Parlamentari Català haguessin fet falta, haguéssim demanat la supressió. La qual cosa no vol dir que ara que el partit que governa manté el Ministeri i dóna diners, nosaltres no diem que una part d'aquests diners són nostres.

—*¿Si no pots guanyar el teu enemic, uneix-t'hi?*

—No és unir-se. Crec que nosaltres no hem fet un decret d'unió. Ha estat necessari arribar amb una fórmula d'acord.

—*¿Vostè és conscient que aquesta fórmula és impopular?*

—A mi m'ha sorprès una cosa, hi ha hagut un sol medi informatiu, en què els comentaristes polítics s'han expressat contràriament. En canvi, li puc assegurar que en el mateix mitjà informatiu, la lectura de la notícia dels acords jo mateix no la vaig entendre. És a dir, cabria pensar que les persones que van fer-ho és possible que no tinguessin la informació necessària, que no em va ser demanada ni requerida. Si es llegeix la notícia que va sortir en aquest diari i després llegeixen els comentaristes, no era possible entendre gran cosa. De totes formes es fan unes acusacions que ens hem venut l'Estatut, que és una acusació que no es pot fer sense raonablement estar-ne convençuts. I jo en aquest cas entenc que és una acusació calumniosa.

—*¿S'està referint al diari Avui?*

"Crec que nosaltres no hem fet un decret d'unió".

JORDI MORERA

—Em refereixo al diari *Avui*. I potser no al diari, si més no a una de les columnistes i a un altre en un article, mentre que un altre dels articles em semblava amb una certa coherència de plantejament. Compartia un neguit, que és el que compartim tots quan vivim en realitats que no són les que voldríem que fossin.

—*¿Li fa por que el pacte endegui un procés d'espanyolització de l'autonomia?*

—Miri jo només puc dir-li una cosa. Moltes persones de les qual no hi ha cap dubte de la seva catalanitat, m'han expressat el seu vist-i-plau. Ho han entès d'una manera positiva i beneficiosa. Jo no crec que aquí hi hagi espanyolització. Tot això es fa per mantenir i per incrementar i per dotar millor la cultura catalana. És la nostra obsessió. Si el Ministeri de Cultura, en inversions, no estava present a Catalunya i ara hi serà, no crec que sigui cap aspecte negatiu. I en els altres aspectes, ja hi era, i espero que ara el que ja hi havia es pugui realitzar d'una manera més adequada a la nostra manera d'entendre i a la nostra orientació política.

—*¿No hi ha pèrdua de sobirania?*

—No n'hi ha.

—*Fa uns mesos vostè va fer una conferència en què parlava de fer una política cultural nacionalitzadora. ¿Es podrà seguir mantenint aquesta estratègia?*

—Crec que absolutament. Precisament quan parlava amb el ministre i li deia que les subvencions que envia el ministeri han de ser complementàries de les

nostres, jo vaig expressar clarament quin era el nostre criteri de subvenció i per tant en aquest sentit que en tant s'adaptin amb aquesta complementarietat és els criteris que nosaltres donàvem. Si en algun cas les subvencions que dona el ministeri no s'adapten en aquesta complementarietat i responen a criteris del ministeri, el que puc dir és que això és el que estava passant ara. És a dir, no crec que hi hagi hagut cap cessió de sobirania, al contrari, hi ha una intervenció que no es produïa i un plantejament i una voluntat coherent on d'alguna forma no ens donàvem per enterats. És el que deia. Tapar-se les orelles no crec que millori la situació.

—*¿S'ha acabat l'enfrontament amb Madrid?*

—El fet que hi hagi coses que millorin les situacions i els diners aplicables en cultura sense compromisos competencials, em fa l'efecte que això a molta gent l'hauria de satisfer. Ara, si el que es pensa és que l'actitud que s'ha de prendre és de guerra amb el govern de Madrid o guerra al Ministeri de Cultura, efectivament, nosaltres aquesta política no l'hem feta. I jo entenc que tenim l'obligació d'entendre'ns amb el govern de Madrid, sigui quin sigui, perquè Catalunya no anirà bé si el que hi ha és un enfrontament continuat amb el govern de Madrid. Aquest és un criteri que jo he procurat seguir sempre. La nostra política és per la via del diàleg sense deixar-hi un tros de pell.

—*¿Vostè el que vol és sortir a la fotografia?*

—A la fotografia s'hi surt molt més quan hi ha un enfrontament. Si ara jo anunciés un enfrontament li asseguro que ve tothom. Quan dius, ara no hi ha enfrontament, ara hi ha acord, sembla que la cosa queda molt menys fotogràfica.

—*¿Com interpreta vostè que els responsables de la política cultural del Partit dels Socialistes de Catalunya s'hagin alegrat dels pactes?*

—El que alegra als partits que estan a l'oposició no em disgusta necessàriament a mi. Hi ha moltes persones dins del Partit dels Socialistes de Catalunya que comparteixen la realitat diferenciada i cultural de Catalunya. En aquests casos no em sap gens de greu que se n'alegrin. Jo també me n'alegro quan hi ha coses que van bé encara que no les haguem fet nosaltres.

—*¿A partir d'ara s'han acabat els recursos al Tribunal Constitucional en matèria de Cultura?*

—No. Si ells fan una norma reglamentària que afecta a les nostres competències, anirà al Tribunal Constitucional. No hi ha cap mena de compromís en això, ni de retirar els recursos que hi ha presentats.

—*¿I continuaran demanant la supressió del Ministeri de Cultura en pròxims programes electorals?*

—El criteri del partit que està al govern de Catalunya i el del Grup Parlamentari català és aquest, i jo el comparteixo absolutament.

Josep Ma. Pasqual